

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 7, Issue 4, December 2019, p. 212-224

Received	Reviewed	Published	Doi Number
20.11.2019	21.12.2019	25.12.2019	10.29228/ijlet.39833

Investigation of Speaking Skills in the 2018 Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume

Lokman TANRIKULU¹ & Ömer ŞIHANLIOĞLU²

ABSTRACT

Nowadays, learning a foreign language is not only a goal but also a tool for learning language. The importance of communicating in a foreign language is increasing day by day. This has necessitated many countries to revise their foreign language policies. The Council of the Common European Framework of Languages for Languages (CEFR), which has been published since 2001, is an important resource that greatly influences language teaching and learning, in order to assist foreign language users and regulate language teaching. This study is a qualitative research based on the data of related researches within the subject. In this study, which has not yet been translated into Turkish (CEFR) 2018 new explanations edition, this study examined the ability to speak as a productive activity. In this study, the gains that were added or subtracted from the 2018 (CEFR) speaking skills were determined. In this study, where we talk about speaking skills, we examined oral production which is one of the productive activities. Oral production is divided into five categories in 2018 CEFR. These are: Sustained monologue: Describing experience, Sustained monologue: Giving information, Sustained monologue: Putting a case (e.g. in debate), Public announcements, and Addressing audiences. In the edition of the 2018 CEFR new announcements, "Pre-A1" level has been added to the C2 to A1 language levels, unlike the previous edition, and there is mostly no descriptor. At the specified achievements for different skills, at some levels a new acquisition was not added. At some levels, the old gains were completely removed and at some levels new gains were added to the old gains and presented together. In addition to the added new gains, most of the gains still exist. Preparing the studies conducted in the context of foreign language teaching according to CEFR may provide a healthier result. It is important that Turkish language teaching sets and activities and materials prepared in the field of Teaching Turkish as a Foreign Language are based on CEFR.

Key Words: CEFR 2018, Common European Framework for Languages. Speaking Skills, Council of Europe

2018 (CEFR) Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi Yeni Açıklamalar Metninde Konuşma Becerisinin İncelenmesi

ÖZET

Yabancı dil öğrenme günümüzde yalnızca bir amaç değil dil öğrenme için aynı zamanda bir araç konumundadır. Yabancı dilde iletişim kurmanın önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bu durum birçok ülkenin yabancı dil politikalarını tekrar elden geçirmesini gerekli kılmıştır. Yabancı dil kullanıcılarına yardımcı olmak ve dil öğretimini belirli bir düzene koymak amacıyla Avrupa Konseyi, 2001 yılından bu yana yayımladığı Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR), dil öğretimini ve öğrenimini büyük ölçüde etkileyen önemli bir kaynaktır. Tarama modeli ile yapılan bu çalışma, konu dahilindeki ilgili araştırmaların verilerine dayanan nitel bir araştırmadır. Henüz Türkçe çevirisi yapılmamış olan Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR) 2018 yeni açıklamalar baskısı ele alınan bu araştırmada, üretken etkinliklerden olan konuşma becerisi incelenmiştir. Bu çalışmayla 2018 (CEFR) konuşma becerisi kapsamında yapılan düzenlemelerle eklenip çıkarılan kazanımlar saptanmıştır. Konuşma becerisini ele aldığımız bu çalışmada üretken etkinliklerden biri olan sözlü üretimi inceledik. Sözlü üretim 2018 CEFR'de beş kategoriye ayrılmaktadır. Bunlar: Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimleri Anlatma, Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi Verme, Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir tartışmayı sürdürme, Kamu Duyurusu /Duyuru Yapma ve Bir Topluluk Önünde Konuşmadır. 2018 CEFR yeni açıklamaların

¹ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ltanrikulu@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1862-8176.

² YÖ Yüksek Lisans öğrencisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, omarsch2129@gmail.com.

yer aldığı baskısında önceki basımdan farklı olarak C2'den A1'e kadar olan dil düzeylerine "Pre-A1" basamağı eklenmiş olup çoğunlukla tanımlayıcısı bulunmamaktadır. Farklı beceriler için belirtilen kazanımlarda, bazı düzeylerde yeni bir kazanım eklenmemiş, bazı düzeylerde eski kazanımlar tamamen kaldırılmış ve bazı düzeylerde de eski kazanımlara yeni kazanımlar eklenip beraber sunulmuştur. Eklenen yeni kazanımların yanında yer alan çoğu kazanımlar varlığını sürdürmektedir. Yabancı dil öğretimi kapsamında yapılan çalışmaların CEFR'e göre hazırlanması daha sağlıklı bir sonuç alınmasını sağlayabilir. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanında hazırlanan Türkçe dil öğretim setlerinin ve bu alanla ilgili etkinlik ve materyallerin CEFR'i baz alarak hazırlanması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: CEFR 2018, Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi. Konuşma Becerisi, Avrupa Konseyi

Giriş

Fiziki sınırların ve mesafelerin öneminin azaldığı küreselleşen dünyada farklı toplumlar ve kültürlerin birbiriyle olan etkileşimi, iletişimi ortaya koymaktadır. Çok uluslu bir yapıya sahip olan Avrupa kıtası, kültürel ve toplumsal çeşitliliğe sahip olduğu kadar nicel olarak dil zenginliğine de sahiptir. Avrupa Konseyi'ni, bu dil ve kültür çeşitliliğinin bir engel değil, bir zenginlik olarak görülmesi gerektiğini ve bu zenginliğin korunması ve geliştirilmesi gereken bir değer olduğunu belirtmektedir.

Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR), yabancı dil öğrenenlerin, bu dili iletişim kurmada kullanılabilmek için neleri bilmeleri gerektiğini ve bu dilde yetkinlik elde etmek için gerekli olan bilgi ve yeteneklerini ilerletmelerine yardımcı olacak geniş bir yol rehberi sunar. Avrupa ülkelerinde dil öğretim programlarını, program yönergelerini, ders kitapları ve sınav vb. alanlardaki çalışmalarını yönlendirmek için ortak bir çerçeve sunmayı hedefleyen, bununla birlikte dil öğrenenin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her aşamasında sahip olduğu kazanımın ölçülebilmesi için gerekli yeterlik düzeylerini açıklayan bu çerçeve dil öğretiminin imkanlarını, standartlarını ve sınırlılıklarını gösteren, kullanıcıları için ortak bir başvuru kaynağıdır (MEB, 2009: 1; telc - MEB, 2013:11).

Bütünleşme amacıyla birçok konuda yönünü Avrupa Birliği'ne çeviren Türkiye, dil öğretimi konusunda da Avrupa'yı izlemekte ve bu yönde Avrupa ile uyum çalışmalarına hız vermektedir. Bu noktada Türkiye'de eğitim sisteminde yapılacak hemen hemen her çalışmanın Avrupa'yla aynı doğrultuda hazırlanmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, yabancı dil öğretim programlarının Avrupa Konseyi Yaşayan Diller Bölümü'nün geliştirmiş olduğu standartlara göre düzenlenmesi önemli görülmektedir (Demirel, 2004:18; Gedikoğlu, 2005:76).

Coşkun vd. (2011:529), Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR) konusunda dil öğrenme, öğretme ve değerlendirme alanlarında öğretim programı hazırlayıcılara, yabancı dil kitabı hazırlayıcılara, yabancı dil öğretmenlerine ve dil öğrenenlere yol gösterme amacıyla hazırlanmış, kapsamlı, şeffaf ve tutarlı bir kılavuz tanımlamasını yapmaktadırlar.

Bunun yanında dille bağlantılı olarak, öğrenenin elde etmesi gereken bilgi, beceri, kazanım, hedef ve dile ilişkin yeterlilik düzeyleri açıklarken öğrenen özerkliği, yaşam boyu öğrenme ve kültürlerarası etkileşimin öneminin de metinde sık sık üstüne basıldığını belirtmektedirler. Diller İçin Avrupa Ortak Çerçevesi (CEFR) sayesinde yabancı dil öğretilirken eğitim sürecine dört temel dil becerilerini dahil etmenin önemi git gide artmaktadır. Bilindiği üzere yabancı dil öğretiminde başlıca amaç iletişim için dili öğretmektir. İletişimin sağlanmasında konuşma becerisi diğer becerilere göre daha büyük bir role sahiptir. Bygate (1987) konuşma becerisi konusunda, dil öğrenen kişilerin konuşma becerilerini geliştirmelerinin önemli olduğunu söylemektedir. İnsanlar genellikle yabancı bir dil bilmenin ölçütünü o yabancı dili konuşuyor olmasına bağlamaktadırlar. Bu noktada iki kişinin karşılıklı yabancı dil

konuşuyor olması o kişilerin yabancı dil bildiğine kanaat getirmek için yeterli olduğu düşünülebiliyor. Bu açıdan bakıldığında, bu dil becerileri arasında konuşma becerisinin diğer becerilerden farklı ve önemli bir konumda olduğu açıktır.

Avrupa'da çeşitli dil öğretimine, dil düzeyini belirleme sınavlarına ve dil öğretim setlerine kaynaklık eden Diller İçin Avrupa Ortak Çerçevesi (CEFR), yabancı dilde etkili bir şekilde iletişim kurmak için yabancı dil öğrenenlerin öğrenmesi gereken bilgi ve becerileri göstermek için öğrencilere anlamlı bir yol sağlamayı hedeflemektedir. Yaşam boyu öğrenme bağlamında öğrenmenin değerlendirilebilmesi için öğrenenlerin gelişim düzeyleri de bu kaynak sayesinde belirlenebilmektedir (Can, 2007). Avrupa dil çalışmaları iletişimsel yöntemin getirdiği bir zorunluluk olduğundan dolayı yabancı dil eğitiminde ve öğretiminde gerçekleştirilecek bütün etkinliklerin iletişimsel yaklaşıma göre düzenlenmesi gerekmektedir. İşisağ, K. U. ve Demirel (2010). Onursal (2006:89), iletişimsel yaklaşımda, dört temel dil becerisinin geliştirilmesi için gerekli alıştırmalar hazırlanmasının ve uygulanmasının önemli olduğunu belirtmektedir. Bu durumda ders için kullanılacak materyallerin özgün olması gerekmektedir. Bununla birlikte öğrenciler hedef dili anadil kullanıcıların ürettiği şekliyle kavrayıp anlamlandırmalıdır. Bu, iletişimsel yaklaşımın başlıca prensiplerinden birisidir.

Yöntem

Bu araştırmada veriler, nitel araştırma tekniklerinden biri olan doküman incelemesi ile toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılacak konular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2006). İncelenecek konulara dair bilgileri içeren yazılı belgelerin analiz edilme süreci olan doküman incelemesi, var olan kayıt ya da belgelerin, veri kaynağı olarak sistemli incelenmesidir. Başarılı bir doküman incelemesinin temel şartı, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve belli durum ya da görüşleri ortaya çıkartacak bir senteze varılabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılabilmesidir (Karasar, 2007). Bu çalışmada CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısında konuşma becerisi incelenmiştir.

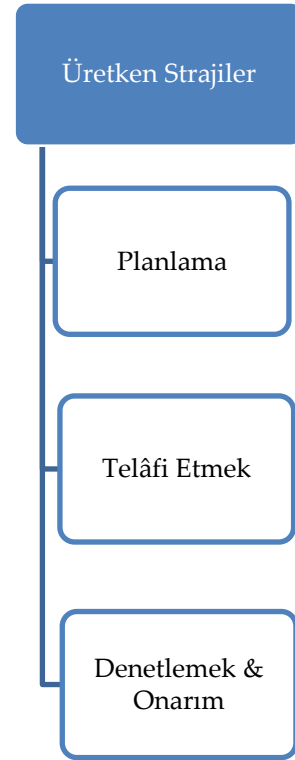
Bulgular

Üretici beceriler hem konuşma hem de yazma etkinliklerini içerir. Sözlü üretim, kısa bir açıklama, anekdot içerebilecek veya daha uzun, daha resmi bir sunum anlamına gelebilecek "uzun bir dönemdir". Üretici aktiviteler yani sözlü ve yazılı aktiviteler birçok akademik ve mesleki alanda (sözlü sunumlar, yazılı çalışmalar ve raporlar) önemli bir işleve sahiptir ve bunlara belirli bir sosyal değer eklenir. Yazılı olarak sunulanlar veya konuşmada akıcılık ve açıklık ile ilgili kararlar, özellikle bir kitleye hitap ederken verilir. Bu daha resmi üretimdeki yetenek, doğal olarak elde edilemez; eğitim ve deneyim ile öğrenilen bir okuryazarlık ürünüdür. İlgili türün beklentilerini ve sözleşmelerini öğrenmeyi içerir. İlgili türün beklentilerini ve sözleşmelerini öğrenmeyi içerir. Resmi ve resmi olmayan üretimin kalitesini artırmak için üretim stratejileri kullanılmaktadır. Planlama açıkça biçimsel türlerle daha fazla ilişkilidir, ancak kelime hazinesinde veya terminolojideki boşlukları denetlemek ve telafi etmek de doğal konuşmada yarı otomatik bir süreçtir. Aşağıdaki şekiller CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısında yer alan Üretken Etkinlikler ve Üretken Stratejileri göstermektedir.

Şekil 1. Üretken Etkinlikler

Şekil 2. Üretken Stratejiler

Üretken Etkinlikler

CEFR 2018 bakışında, sözlü üretim kategorileri, iki özelleşmiş türe sahip üç makro fonksiyon (kişilerarası, işlemsel, değerlendirici) şeklinde düzenlenmiştir: Bir topluluk önünde konuşma ve Kamu duyuruları. Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimin tanımlanması, temel olarak açıklamalara ve anlatılara odaklanırken, Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir tartışmayı sürdürme, normal konuşma ve tartışma bağlamında uzun süredir yapılabilecek bir argümanı sürdürme kabiliyetini açıklar. Bağlantılı Tekli Konuşma: bilgi verme, belirli tanımlayıcıların diyalogdan ziyade monoloğu ima eden bilgi alışverişi ölçeğinden aktarılmasıyla oluşturulan yeni bir ölçektir. Aşağıda verilen Tablo 1’de, genel sözlü üretim için belirlenmiş, her bir dil düzeyine ait kazanımlar yer almaktadır. Tabloda verilen kazanımlardan kalın tonda olmayan yazı ile yazılmış olanlar CEFR’in 2018 yeni açıklamalardan önce de yer alan kazanımlardır. Tabloda verilen kalın tonda yazılmış olanlar kazanımlar ise 2018 CEFR’e ait olup yeni eklenen kazanımlardır.

Tablo 1. Sözlü üretim ve genel sözlü üretim

C2	Anlaşılır, akıcı ve iyi yapılandırılmış bir dil kullanabilir. Konuşmasını; dinleyicilerin önemli noktaları algılamalarını ve akıllarında tutabilmelerini kolaylaştırıcı, oldukça mantıklı bir şekilde yapılandırabilir.
C1	Karmaşık konuyla ilgili olguları anlaşılır ve ayrıntılı olarak betimleyip sunabilir, alt konuları da ekleyerek belirli noktaları açıkça anlatıp uygun bir sonuca bağlayabilir.
B2	Konuyla ilgili olguları anlaşılır ve sistematik bir şekilde betimleyip sunabilir; önemli noktaları uygun ayrıntılarla destekleyerek ön plana çıkarabilir. Kendi ilgi alanından geniş kapsamlı konular hakkında anlaşılır, ayrıntılı betimlemeler ve sunumlar yapabilir, düşüncelerini açıklar ve alt noktalara da değinerek uygun örneklerle destekleyebilir.
B1	Belli noktaları art arda sıralayarak kendi ilgi alanından konular hakkında karmaşık olmayan; ama birbiriyle bağlantılı, oldukça akıcı betimlemeler yapabilir.
A2	İnsanlar, yaşam ya da iş koşulları, gündelik işleri, hoşlandıkları ya da hoşlanmadıkları şeyler vb. hakkında kısa ve art arda sıralanmış basit deyimler ve tümceler kullanarak basit betimlemeler yapabilir.
A1	Basit ve çoğunlukla kalıplaşmış deyimler kullanarak insanları ve mekânları anlatabilir.
Pre-A1	Temel kişisel bilgiler vererek (örneğin ad, adres, aile, uyruk), kendileri hakkında kısa ifadeler üretebilir.

Tabloda yer alan kazanımlardan **koyu siyah** ile yazılanlar yeni eklenen kazanımlardır. Tablo 1’de, 2018 CEFR Genel Sözlü Üretim kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir;

- C2 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- C1 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- B2 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- B1 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- A2 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- A1 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.
- Pre-A1 düzeyi eklenmiş, kazanımı belirtilmiştir.

Tablo 1’de yer alan her bir dil düzeyinin belirlemiş olduğu kazanımlar, 2018 CEFR’de de aynı şekilde yer almaktadır. Belirtilen kazanımlarda bir değişiklik yapılmamıştır. Göze çarpan değişiklik ise dil düzeylerinde yapılmıştır. C2’den A1’e kadar olan basamağa “Pre-A1” yani A1 öncesi basamağı eklenmiştir.

Sözlü Üretim

Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimi açıklamak anlatı ve tasviri ile ilgilidir. A1-B1’de, iletişim fonksiyonları ile bunları ifade etmek için kullanılan dil arasındaki nispeten doğrudan bir bağlantıyı yansıtan birçok kısa tanımlayıcıya sahiptir. Dilin kalitesi hakkında, iletişimsel dil yetkinliği için ölçeklere danışılması gereken çok az bilgi vardır veya hiç yoktur. Ölçekte kullanıma hazır hale getirilen anahtar kavramlar şunlardır:

- Basit günlük bilgilerden (kendini, ne işlediğini ve nerede yaşadığını) klasik işlevlere (örneğin, planları ve düzenlemeleri, alışkanlıkları ve rutinleri, geçmiş etkinlikleri ve kişisel deneyimleri tanımlayın) ve ilgilendiği çok çeşitli alanlarla ilgili karmaşık konuların ayrıntılı açıklamalar yapma.

- Söylemin karmaşıklığı: Basit kelimelerden ve formül ifadelerden ve basit cümlelerden, doğrusal bir nokta dizisi olarak ilişkilendirilmek, alt temaları birleştirmek ve akıcı bir şekilde tanımlamak için özel noktalar geliştirmek.

Tablo 2. *Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimleri Anlatma*

C2	Konuyla ilgili olguları anlaşılır, akıcı, ayrıntılı ve çok ilgi çekici tarzda sunabilir.
C1	Karmaşık durumları anlaşılır biçimde ve ayrıntılarıyla sunabilir. Betimleme yaparken; açıklamalar getirerek, hikâyelerle süsleyerek, alt konuları katarak ve belirli noktaları da açıklayarak uygun bir sonuca bağlayabilir.
B2	Kendi ilgi alanından geniş bir konu yelpazesi çerçevesinde anlaşılır bir dil kullanarak ayrıntılı açıklamalar yapabilir ve bilgiler verebilir. Olayların ve deneyimlerin kişisel önemini ayrıntılı olarak tanımlayabilir.
B1	Yaşanan bir şey hakkındaki duygularını açıkça ifade edebilir ve bu duyguları açıklamak için sebepler verebilir. Kendi ilgi alanında çeşitli, alışlagelmiş konular hakkında zor olmayan betimlemeler yapabilir ya da bilgi verebilir. Belli noktaları sıralayarak oldukça akıcı bir şekilde karmaşık olmayan öyküleri anlatabilir ve betimlemeler yapabilir. Kendi deneyimleri hakkında ayrıntılı bilgi verebilir ve bu arada duygu ve tepkilerini belirtebilir. Önceden bilinmeyen olayların (örneğin bir kaza) önemli ayrıntıları hakkında bilgi verebilir. Bir kitap ya da filmin konusunu anlatabilir ve konuyla ilgili tepkilerini dile getirebilir. Hayal, beklenti ve amaçlarını anlatabilir. Gerçek ve hayali olayları anlatabilir. Bir öykü anlatabilir.
A2	Bir şeyi anlatabilir veya basit bir sıralamayla sunabilir. Günlük yaşamıyla ilgili; insanlar, bulunduğu mekânlar, işi ya da eğitim deneyimleri hakkında bilgi verebilir. Basit bir dille bir olay ya da iş hakkında kısa bilgi verebilir. Planları, kararları, alışkanlıkları, günlük uğraşları hakkında bilgi verebilir ya da geçmişteki etkinlikleri ve kişisel deneyimlerini anlatabilir. Basit bir dille kendine ait şeyleri kısaca anlatabilir ve karşılaştırmalar yapabilir. Bir şeyin nesini beğenip beğenmediğini belirtebilir. Ailesi, yaşamı, yaşam şartları, eğitimi ve geçmişteki ya da şimdiki iş yaşamı hakkında bilgi verebilir. Basit sözcüklerle insanları, mekânları ve kendine ait olan şeyleri anlatabilir. Neyin iyi olduğunu ve neyin iyi olmadığını söyleyebilir (örneğin spor, oyunlar, beceriler, konular). Hafta sonu veya tatil günlerinde ne yapmayı planladığı hakkında kısaca konuşabilir.
A1	Kendini tanıtabilir; ne iş yaptığını ve nerede oturduğunu söyleyebilir. Günlük yaşamının basit yönlerini, önceden hazırlanabilmesi koşuluyla basit kelimeleri ve temel cümleleri kullanarak bir dizi basit cümlede tanımlayabilir.
Pre-A1	Önceden hazırlanabilmesi koşuluyla, basit sözcükleri ve formül ifadelerini kullanarak kendisini (örneğin isim, yaş, aile) tanımlayabilir. Beden diliyle birlikte "mutlu", "yorgun" gibi basit kelimeleri kullanarak nasıl hissettiğini söyleyebilir.

Tabloda yer alan kazanımlardan **koyu siyah** ile yazılanlar yeni eklenen kazanımlardır. Tablo 2’de, 2018 CEFR Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimleri Anlatma kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir:

- C2 düzeyinde yeni bir kazanım eklenmemiştir. Eski kazanımlar varlığını sürdürmektedir.

- C1 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- B2 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- B1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- A2 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- A1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- Pre-A1 düzeyi eklenmiş, kazanımı belirtilmiştir.

Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi vermek, alıcıya bilgiyi uzun süre açıklamakla ilgili yeni bir ölçektir. Her ne kadar alıcı tekrarlama ve açıklama talep etme konusunda kesin olarak kesintiye uğrasa da bilgi açıkça tek yönlüdür; bu bir değişim değil. Ölçekte kullanıma hazır hale getirilen anahtar kavramlar şunlardır:

- Bilgi türü: bir nesnenin veya bir talimatın basit bir tanımından, bilinen bir konuyla ilgili basit gerçeklere kadar karmaşık profesyonel veya akademik prosedürlere;
- Hassasiyet derecesi: basit açıklamalardan ana noktaları mantıklı bir tamlıkla açıklamaktan, ayrıntılı bilgileri güvenilir bir şekilde iletmeye, fikirler, kavramlar ve birbirine çok benzeyen şeyler arasında net ayrımlar yapmaya.

Tablo 3. Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi Verme

C2	Tanımlayıcısı yoktur.
C1	Fikirler, kavramlar ve birbirine çok benzeyen şeyler arasındaki açıkça ayrıntılı ayrımları iletebilir. Bir dizi karmaşık profesyonel veya akademik prosedürün gerçekleştirilmesi konusunda talimat verebilir.
B2	Mesleki rolü ile ilgili tüm konularda karmaşık bilgi ve tavsiyeler verebilir. Detaylı bilgiyi güvenilir bir şekilde iletebilir. Bir prosedürün nasıl uygulanacağına dair net ve ayrıntılı bir açıklama verebilir.
B1	Bir fikri veya problemin ana noktalarını makul hassasiyetle açıklayabilir. Ayrıntılı talimatlar vererek bir şeyin nasıl yapıldığını açıklayabilir. Bilinen bir konuda, örneğin bir sorunun yapısını belirtmek ya da önceden hazırlayabildiği takdirde ayrıntılı talimatlar vermek için açıklayıcı gerçekleri rapor edebilir.
A2	'İlk', 'sonra' ve 'sonraki' gibi sıralı bağlantılarla birlikte 'sağa dön 've 'dümdüz git' gibi temel ifadeleri kullanarak, bir yerden bir yere basit talimatlar verebilir.
A1	Önceden hazırlayabilmesi koşuluyla, temel kelimeleri, cümleleri ve formül ifadelerini kullanarak bir nesnenin veya resmin basit bir tanımını başkalarına gösterirken verebilir.
Pre-A1	Tanımlayıcısı yoktur.

Tabloda yer alan kazanımlardan **koyu siyah** ile yazılanlar yeni eklenen kazanımlardır. Tablo 3'de, 2018 CEFR Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi Verme kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir;

- C2 düzeyinde, Tanımlayıcı yoktur.
- C1 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.
- B2 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.
- B1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- A2 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.
- A1 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.

- Pre-A1 düzeyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır.

Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir tartışmayı sürdürme, tartışmayı sürdürebilme yeteneğini açıklar. Orijinal ölçek B2'de derlenmiştir; bu yetenek, göze çarpan bir konsept. Daha fazla seviye için tanımlayıcılar eklenmiştir. Ölçekte kullanıma hazır hale getirilen anahtar kavramlar şunlardır:

- Konular: güncel ve karmaşık konular hakkında sevdiği veya sevmediği şeylerden, günlük yaşamla ilgili konular hakkındaki düşüncelerine;
- Tartışma tarzı: sistematik bir argüman geliştirirken bakış açısını bir dereceye kadar genişletip destekleyerek basit, doğrudan karşılaştırmalar yapmaktan, vurguyu etkin biçimde kullanıp muhatabın bakış açısını dikkate almaya;
- Formülleştirme şekli: bir fikri basit terimlerle sunmaktan, önemli noktaları uygun bir şekilde vurgulamaya ve tam olarak iyi yapılandırılmış konuşmada noktaları formüle etmeye.

Tablo 4. Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir Tartışmayı Sürdürme

C2	Tanımlayıcısı yoktur.
C1	Karmaşık bir konuda, noktaları tam olarak formüle ederek ve vurguyu etkin bir şekilde kullanarak tartışabilir. Muhatabların bakış açısını dikkate alarak, destekleyici örneklerle önemli noktaları vurgulayarak ve uygun şekilde sonuca vararak, iyi yapılandırılmış konuşmada sistematik bir tartışma geliştirebilir.
B2	Bir şeyi düzenli olarak ayrıntılarıyla açıklar; belirleyici noktaları uygun bir tarzda ön plana çıkarabilir ve destekleyici ayrıntıları belirtebilir. Kendi görüşlerini ayrıntılarıyla anlatarak ve alt başlıklarla, uygun örneklerle destekleyerek bir şeyi belirgin olarak açıklayabilir. Gerekçelerini mantıklı bir biçimde yapılandırıp aralarında bağlantı kurabilir. Bir sorunla ilgili görüşlerini açıklayabilir ve değişik seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini belirtebilir.
B1	Çoğu zaman zorlanmadan anlaşılabilir için, bir gerekçeyi yeterince iyi bir şekilde ortaya koyabilir. Tanıdık bir konuyla ilgili bir bakış açısını doğrulamak için basit sebepler verebilir. Görüş, tasarı ve davranışlar hakkında kısaca nedenler gösterebilir veya açıklamalar yapabilir. Basit ifadeler kullanarak günlük yaşamla ilgili konularda görüşlerini ifade edebilir. Birisinin ne yaptığını onaylayıp onaylamadığını söyleyebilir ve bu görüşü haklı çıkarmak için sebepler verebilir.
A2	Neyi sevdiğini veya neyi beğenmediğini, neden bir şeyi diğerine tercih ettiğini, basit, doğrudan karşılaştırmalar yaparak açıklayabilir. Dinleyicilerin sabırlı olması koşuluyla görüşünü basit terimlerle sunabilir.
A1	Tanımlayıcısı yoktur.
Pre-A1	Tanımlayıcısı yoktur.

Tabloda yer alan kazanımlardan **koyu siyah** ile yazılanlar yeni eklenen kazanımlardır. Tablo 4'de, 2018 CEFR Bağlantılı Tekli Konuşma: Tartışmayı sürdürebilme kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir;

- C2 düzeyinde, Tanımlayıcı yoktur.
- C1 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.
- B2 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- B1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- A2 düzeyinde eski kazanımlara yer verilmemiştir. Yeni kazanımlar eklenmiştir.
- A1 düzeyinde, Tanımlayıcı yoktur.
- Pre-A1 düzeyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır.

Kamu duyuruları, belki bir etkinlik düzenlerken, gezerken, belki de özel bir kapasitede (örneğin bir düğünde), hava kabini personelinin yaptığı gibi bir grup kişiye önemli bilgilerin aktarılmasında çok uzmanlaşmış bir yoldur. Ölçekte kullanıma hazır hale getirilen anahtar kavramlar şunlardır:

- İçerik türü: Öngörülebilir olanlardan, öğrenilmiş içerikten çeşitli konularda duyurulara;
- Anlaşılabilirlik: Vurgu ve tonlamayı etkili bir şekilde kullanmak, daha ince anlam tonlarını tam olarak iletmek için konsantre olmak zorunda kalacak yayın yapan bir dinleyiciye;
- Hazırlık İhtiyacı: Çok kısa, prova edilmiş ilanlardan, kendiliğinden ve neredeyse hiç çaba harcamadan akıcılığa.

Tablo 5. *Kamu Duyurusu /Duyuru Yapma*

C2	Tanımlayıcısı yoktur.
C1	Fazla zorlanmadan doğru bir tonlama ve vurgulamayla ince anlam farklılıklarını da belirterek bir kamu duyurusu yapabilir.
B2	Birçok genel konu hakkında anında, anlaşılır ve akıcı bir dille kolay anlaşılacak şekilde duyurular yapabilir.
B1	Kendi ilgi alanından günlük olaylar hakkında kısa, önceden hazırlanmış duyuruları yabancı bir tonlama ve vurgulama kullansa da belirgin ve anlaşılır bir şekilde sunabilir.
A2	Çok kısa, önceden hazırlanmış, bilinen ve çok dikkatli dinlendiğinde anlaşılabilen ezberlenmiş bir içerik hakkında duyuru yapabilir.
A1	Tanımlayıcısı yoktur.
Pre-A1	Tanımlayıcısı yoktur.

Tablo 5'te yeni eklenen bir kazanım bulunmamaktadır. Tablo 5'te, 2018 CEFR Kamu Duyurusu /Duyuru Yapma kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir;

- C2 düzeyinde, Tanımlayıcı yoktur.
- C1 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- B2 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- B1 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- A2 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- A1 düzeyinde, Tanımlayıcı yoktur.
- Pre-A1 düzeyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır.

Bir topluluk önünde konuşma, halka açık bir etkinlikte, bir toplantıda, seminerde veya sınıfta sunum yapmayı veya bir konuşma yapmayı kapsamaktadır. Konuşma açıkça hazırlanırken, genellikle kelime için kelime okunmaz. Günümüzde, PowerPoint gibi görsel yardımcıların kullanılması gelenekseldir, ancak bunun böyle olması gerekmez. Bir sunumdan sonra, kısa bir monolog yanıtlayarak, kendiliğinden soru almak alışılmış bir şeydir. Bu yüzden bu tanımlayıcılara da dahil edilmiştir. Ölçekte kullanıma hazır hale getirilen anahtar kavramlar şunlardır:

- Konuşma tipi: Çok kısa, prova edilmiş bir ifadeden, alanıyla ilgili tanıdık bir konuda hazırlanmış basit bir sunumla, aşına olmayan bir izleyici kitlesine verilen karmaşık bir konunun iyi yapılandırılmış bir sunumuna;
- İzleyicinin dikkate alınması: A seviyelerinde yorum yok, fakat B1'den itibaren ilerleme, çoğu zaman zorluk çekmeden, takip edilecek kadar açık ve net olmaktan geçer. İzleyicinin ihtiyaçlarını karşılamak için konuşmayı esnek bir şekilde yapılandırmak ve uyarlamak da önemlidir;

- Sorularla başa çıkma becerisi: Basit soruları bir miktar yardımla cevaplamaktan, zor ve hatta düşmanca sorgulamanın üstesinden gelmek için bir dizi soruyu akıcı ve kendiliğinden takip etmeye.

Tablo 6. *Bir Topluluk Önünde Konuşma*

C2	Alışık olmadığı, karmaşık bir konu hakkında, kendinden emin ve iyi anlaşılır bir şekilde sunum yapabilir; konuşmasını dinleyicilerin isteklerine uygun bir esneklikle yapılandırabilir. Zorlayıcı ve hatta nezaketsizce sorulan sorularla başa çıkabilir.
C1	Karmaşık bir konu hakkında belirgin bir dille iyi yapılandırılmış bir sunum yapabilir; görüşlerini geniş ölçüde dile getirir, alt konuları uygun örneklerle ve gerekçelerle destekleyebilir. İzleyicilerin, fikirlerin sırasını izlemesine ve genel argümanları anlamalarına yardımcı olmak için daha uzun bir sunumu uygun şekilde yapılandırabilir. Alternatif teklifleri ve argümanları karşılaştırarak ve değerlendirerek karmaşık bir konu sunarken tahminde bulunabilir veya hipotez kurabilir. Dinleyicilerin tepkileriyle anında ve fazla zorlanmadan başa çıkabilir.
B2	Konunun ana hatlarını ve önemli ayrıntılarını vurgulayarak belirgin ve iyi yapılandırılmış bir sunum yapabilir. Hazırlanmış olduğu metinden uzaklaşıp genelde ustalıklı ve akıcı bir şekilde, dinleyicilerin ona yönelttiği ilginç soruları anında yanıtlayabilir. Belirgin bir şekilde hazırlanmış bir sunum yapabilir; bir görüş ü savunan ya da ona karşı çıkan bakış açılarını ve başka olasılıkların olumlu olumsuz yönlerini de belirtebilir. Kendisini veya dinleyici kitlesini zorlamadan, bir dizi soruyu anında ve akıcı bir dille yanıtlayabilir.
B1	Kendi uzmanlık alanıyla ilgili alışlagelmiş bir konu hakkında hazırladığı basit bir sunumu, dinleyicilerin genelde zorlanmadan izleyebileceği belirgin bir dille yapabilir; konunun ana noktalarına yeterince doğru açıklamalar getirebilir. Kendisine yöneltilen soruları yanıtlarken hızlı konuşulduğunda soruların tekrarlanması isteğinde bulunabilir. Alanıyla ilgili tanıdık bir konu hakkında, benzerlikleri ve farklılıkları (örneğin ürünler, ülkeler / bölgeler, planlar arasındaki) ana hatlarıyla hazırlayarak bir sunum yapabilir.
A2	Günlük yaşantısıyla ilgili bir konu üzerine kısa ve önceden hazırlanmış bir sunum yapabilir; fikir, plan ve eylemler hakkında kısa gerekçeler gösterebilir ve açıklamalar getirebilir. Birkaç basit soruyu yanıtlayabilir. Bilinen bir konu hakkında önceden hazırlanmış basit bir sunum yapabilir. Sorulan soruların tekrarı ya da kolaylaştırılması durumunda basit soruları yanıtlayabilir.
A1	Bir konuşmacıyı tanıtmak veya tebrik etmek gibi önceden hazırlanmış kısa bir konuşmayı okuyabilir.
Pre-A1	Tanımlayıcısı yoktur.

Tabloda yer alan kazanımlardan **koyu siyah** ile yazılanlar yeni eklenen kazanımlardır. Tablo 6'da 2018 CEFR Bir Topluluk Önünde Konuşma kısmında yapılan değişiklikler şu şekildedir;

- C2 düzeyinde, yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- C1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- B2 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- B1 düzeyinde eski kazanımlara yeni kazanımlar da eklenmiştir.
- A2 düzeyinde yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- A1 düzeyinde, yeni bir kazanım bulunmamaktadır.
- Pre-A1 düzeyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Farklı toplumlar ve kültürlerin birbiriyle olan etkileşimi, iletişimi ortaya koymaktadır. Gün geçtikçe önemi artan iletişim, günümüzde birçok ülkenin yabancı dil politikalarını revize etmesini gerekli kılmıştır. Avrupa'nın kozmopolitik yapısı göz önünde bulundurulduğunda, ciddi ve önemli bir toplumsal çeşitliliğe sahip olduğu açıktır. Avrupa Konseyi, bu çeşitliliği bir engel olarak görmek yerine bunu bir zenginlik olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu doğrultuda Avrupa'daki bu dil çeşitliliğini yaşatmayı, kültürler arası etkileşimi artırmayı, Avrupa'daki insanların sosyal ve kültürel açıdan kaynaşmasını amaçlamıştır. Avrupa Konseyi bu amaçların gerçekleşmesi için yabancı dil öğretimine farklı bir soluk kazandıran Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR) ile iletişimsel yaklaşımı ve hayat boyu öğrenmeyi prensip edinen Avrupa Dil Gelişim Dosyasını sunmuştur. Avrupa insanını geliştirmeyi ve refahını artırmayı hedefleyen bu adım için gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) yayımlandığı 2001 yılından bu yana, dil öğrenimini önemli derecede etkileyen bir eserdir. Dil öğrenenlere, yabancı dil dersleri ve dil sınavlarına yönelik bir alt yapı hazırlar. Her bir bağlama uyarlanabilir şekilde kaleme alınmıştır, kuralcı değildir (Telc, 2009: 5). Avrupa'daki iletişimin ve etkileşimin artmasını amaçlayan bu çalışmalar, iletişimsel yaklaşımı dil öğretiminin her aşamasında uygulanmasının önemli olduğunu vurgulamaktadır. İletişimin ve etkileşimin sağlanmasında önemli bir unsur olan konuşma becerisi için 2018 CEFR'de yeni düzenlemeler ve değişiklikler yapılmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde CEFR ile ilintili çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışmada 2018 (CEFR) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metninde konuşma becerisi incelenmiştir.

Gün, M. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019), CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısının incelenmesi ile ilgili halihazırda "2018 (CEFR) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni'nde Ortak Öneri Düzeylerinin İncelenmesi" adlı bir çalışmaları bulunmaktadır.

Alan yazın incelendiğinde bu çalışma ile ilintili olarak İşisağ ve Demirel (2010), Can (2007), Coşkun vd. (2011), Demirel (2004), Deniz ve Uysal (2010) gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi ve CEFR ile ilgili sınırlı sayıda çalışma karşımıza çıkmaktadır. CEFR'in 2018 yılında güncellediği ve yeni açıklamaları dahil ettiği bu çalışmada konuşma becerisi daha önceki baskılarıyla karşılaştırılarak ele alınmıştır.

Bu çalışmada, daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak henüz Türkçe çevirisi yapılmamış olan CEFR 2018 Yeni Açıklamalar Baskısında konuşma becerisi incelenmiştir. CEFR 2018 Yeni Açıklamalar Baskısında konuşma becerisi, bir önceki baskılarda yer alan konuşma becerisine dair kazanımlarla birlikte gözler önüne serilip yeni ve eski kazanımlar karşılaştırılmıştır.

2018 CEFR, konuşma becerisini geniş olarak "üretim" başlığının "üretken etkinlikler" alt başlığında vermektedir. Üretken etkinlikler, "sözlü üretim" ve "yazılı üretim" olarak iki gruba ayrılmaktadır. Konuşma becerisini ele aldığımız bu çalışmada üretken etkinliklerden biri olan sözlü üretimi inceledik. Sözlü üretim 2018 CEFR'de beş kategoriye ayrılmaktadır. Bunlar: Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimleri Anlatma, Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi Verme, Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir tartışmayı sürdürme, Kamu Duyurusu /Duyuru Yapma ve Bir Topluluk Önünde Konuşmadır. 2018 CEFR'de önceki basımdan farklı olarak C2'den A1'e kadar olan dil dil düzeylerine "Pre-A1" basamağı eklenmiş olup çoğunlukla tanımlayıcısı bulunmamaktadır. Farklı beceriler için belirtilen kazanımlarda, bazı

düzeyleerde yeni bir kazanım eklenmemiş, bazı düzeyleerde eski kazanımlar tamamen kaldırılmış ve bazı düzeyleerde de eski kazanımlara yeni kazanımlar eklenip beraber sunulmuştur. Eklenen yeni kazanımların yanında yer alan çoğu kazanımlar varlığını sürdürmektedir.

CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısında, genel sözlü üretim bölümünde dil düzeyleerinde bir değişiklik söz konusudur. Pre-A1 düzeyleyi eklenmiştir. A1'den C2'ye kadar olan düzeyleerde herhangi bir değişiklik yapılmamış olup söz konusu düzeyleler için belirlenen kazanımlar aynı kalmıştır.

Bağlantılı Tekli Konuşma: Deneyimleri Anlatma bölümünde diğer becerilere eklendiği gibi deneyimleri anlatma bölümüne de Pre-A1 düzeyleyi eklenmiştir. Bu bölümde C1 ve C2 düzeyleerindeki kazanımlara herhangi bir yeni açıklama eklenmemiştir. A1, A2, B1 ve B2 düzeyleerindeki eski kazanımlara yeni kazanımlar eklenmiştir.

Bağlantılı Tekli Konuşma: Bilgi Verme bölümünde yine Pre-A1 düzeyleyi yerini almaktadır. C2 düzeyleyinde tanımlayıcı bulunmamaktadır. C1, B2, A2 ve A1 düzeyleerinde eski tanımlayıcılar kaldırılıp yeni tanımlayıcılar eklenmiştir. B1 düzeyleyinde ise eski tanımlayıcıların yanında yeni tanımlayıcılar da yer almaktadır.

Bağlantılı Tekli Konuşma: Bir Tartışmayı Sürdürme bölümünde Pre-A1 yerini almaktadır. Bu bölümde C2, A1 ve Pre-A1 düzeyleerinde tanımlayıcılar bulunmamaktadır. C1 ve A2 düzeyleerinde tamamen yeni tanımlayıcılar eklenmiştir. B1 düzeyleyinde önceki tanımlayıcılara yeni tanımlayıcılar eklenmiştir. B2 düzeyleyinde ise yeni tanımlayıcılar bulunmamaktadır, önceki tanımlayıcılar yerini korumaktadır.

Kamu Duyurusu /Duyuru Yapma bölümünde Pre-A1 düzeyleyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır. Bu bölümde C2 ve A1 düzeyleerinde tanımlayıcılar bulunmamaktadır. A2, B1, B2 ve C1 düzeyleerinde önceki tanımlayıcılar yerini korumaktadır, herhangi yeni bir tanımlayıcı bulunmamaktadır.

Bir Topluluk Önünde Konuşma bölümünde Pre-A1 düzeyleyi eklenmiş olup tanımlayıcısı bulunmamaktadır. Bu bölümde A1, A2, B2 ve C2 düzeyleerinde yeni tanımlayıcılar bulunmamaktadır. Önceki tanımlayıcılar yerlerini korumaktadır. B1 ve C1 düzeyleerinde de hem yeni hem önceki tanımlayıcılar bir arada bulunmaktadır.

Dil öğretimi ve öğrenimini belirli bir düzene koyan Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR), dil eğitimine farklı ve sistematik bir açı kazandırmıştır. Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nin yalnız İngilizce dilinde değil, aynı zamanda öğrenenlerin ana dilinde de sunulması son derece önemlidir. Mesafelerin ve sınırların öneminin gittikçe azaldığı dünyamızda, yabancı dil öğrenmek insanlar arasında bir iletişim sağladığı kadar yanlış bilinen bilgileri ve ön yargıları da yok etmede büyük etkisi vardır. Bu nedenle dil öğrenme yalnızca bir amaç değil aynı zamanda pek çok şeyin çözümünde bir araç konumundadır.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan dil öğretim setlerinin ve diğer materyallerin CEFR'i baz alarak hazırlanması gerekmektedir.

Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılacak olan uygulamaların CEFR ile uyumlu olması önemlidir.

CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısının bir önceki versiyonlarıyla karşılaştırılıp Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde eksik kalan noktalar araştırılabilir.

CEFR 2018 yeni açıklamalar baskısında yer alan Pre-A1 olarak belirtilen düzeyleye uygun yeni etkinlikler

Kaynakça

- Bygate, M. (1987). *Speaking*. Oxford: Oxford University Press.
- Can, T. (2007). Avrupa Dilleri İçin Ortak Başvuru Metni Nedir? Hangi Amaçla Yazılmıştır? [Online]: <http://www.ingilish.com/CEF.htm> adresinden 24-08-2007 tarihinde indirilmiştir.
- Coşkun, O. vd. (2011). OBM Çerçevesinde Yapılacak Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Çalışmalarında Düzey İçeriklerinde Ortaklık. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi I. Uluslararası Türkçe Eğitimi Sempozyumu Bildirileri, Ankara.
- Demirel, Ö. (2004). *Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Deniz, K. ve Uysal, B. (2010) Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Ve Yurt Dışındaki Türk Çocukları İçin Türkçe Ve Türk Kültürü Öğretim Programı Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi (TÜBAR), Bahar, Sayı: 27, 239 -261
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, Mersin Üniversitesi, 1, 1, 66-80.
- İşisağ, K. U. ve Demirel, Ö. (2010) Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni'nin Konuşma Becerisinin Gelişiminde Kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, Cilt 35, Sayı 156
- MEB (2009). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni. s. 5
- Gün, M. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019). "2018 (CEFR) Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metninde Ortak Öneri Düzeylerinin İncelenmesi" *Uluslararası Diller Kongresi*, Çukurova Üniversitesi.
- Onursal, İ. (2006). Dil Bilimlerinin Yabancı Dil Öğretimindeki Yeri ve Öğretmen Adaylarına Yönelik Dilbilim Dersleri, *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 31, 85-95.